EITEM 5

CYFARFOD	FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
DYDDIAD	3 Tachwedd 2014
TEITL	Grantiau Ysgolion Llywodraeth Cymru
PWRPAS	Amlygu oblygiadau ariannol datganiadau diweddar Llywodraeth Cymru
ARGYMHELLIAD	Codi ymwybyddiaeth o’r mater
AWDUR	Owen Owens, Pennaeth Addysg Dros Dro
AELOD CABINET DROS ADDYSG	Y Cynghorydd Gareth Thomas

1. Grantiau Ysgolion 2014/15

1. Derbyniwyd llythyr gan Gweinidog Addysg a Sgiliau, Llywodraeth Cymru, dyddiedig 14 Awst 2014 yn egluro ei fwriad i weithredu lleihad ôl-syllol yng ngrantiau ysgolion ar gyfer 2014/15 ac ysgrifennais at ysgolion ddechrau Medi 2014 ar y mater gan gynnwys copi o lythyr y Gweinidog.

2. Derbyniwyd llythyr pellach gan y Gweinidog dyddiedig 3 Hydref 2014 yn cadarnhau lleihad o £4.4m ar lefel Cymru wedi’i gyfrifo yn erbyn tri grant penodol sef Grant Effeithiolrwydd Ysgolion, Grant Cyflawniad Lleiafrifoedd Ethnig a’r Grant Llwybrau Dysgu 14-19.

3. Gan fod dau allan o’r tri grant yn cael eu dosbarthu i’r pedwar Consortiwm Addysg ar draws Cymru, bydd angen i Awdurdodau Gogledd Cymru gytuno ar sail ddosbarthiad ac rwy’n amcangyfrif lleihad o £136,056 ar gyfer Cyngor Gwynedd.

4. Mae’r Gweinidog yn cynnig i Awdurdodau ystyried grantiau eraill er mwyn cyflawni’r dasg ac rwyf eisoes wedi ymateb yn cadarnhau bwriad Cyngor Gwynedd i ystyried defnyddio’r hyblygrwydd.

5. Rwyf angen cadarnhau manylion gweithredu erbyn 7fed Tachwedd 2014 ac ar hyn o bryd yng nghanol adolygiad o gynlluniau ac ymrwymiadau cyfres o grantiau dan sylw.

6. Trwy ystyried opsiynau gweithredu, fy nod yw lleihau’r effaith cymaint â phosib ar ein dysgwyr.

Grantiau Ysgolion 2015/16

7. Rhyddhawyd yn ddiweddar Setliad Drafft 2015/16 Llywodraeth Leol oedd yn cynnwys ychydig o wybodaeth am grantiau ar lefel Cymru Gyfan.

8. Mae'r Gweinidog wedi penderfynu cyfuno 11 Grant Addysg/Ysgolion dan yr enw 'Grant Gwella Addysg ar gyfer Ysgolion'.

9. Mae'r wybodaeth sydd wedi'i dderbyn ar lefel Cymru yn dangos bod y grantiau dan sylw yn lleihau o £156.7m yn 2014/15 i £141.0m yn 2015/16, sef lleihad £15.7m neu 9.5% (ac yn nhermau real o leiaf £17.3m neu 10.9%).

10. Gyda'r Gweinidog yn cyfeirio yn benodol at "*Rhaid parhau i fodloni deilliannau a disgwyliadau grantiau unigol, er enghraifft cynnal y cymarebau ar gyfer y Cyfnod Sylfaen."* a gan bod Grant Cyfnod Sylfaen yn £97.9m o'r cyfanswm £156.7m yn 2014/15, gellid dehongli mai ar y grantiau eraill fydd y fwyell yn disgyn, cyfateb i doriad o dros 25%, gydag oblygiadau dinistriol ar nifer o gynlluniau Ysgolion a'r Adran Addysg.

11. Mae yna grantiau eraill ym maes Addysg/Ysgolion sydd tu allan i'r 11 y cyfeiriwyd atynt uchod e.e. Darpariaeth ôl 16 Mewn Ysgolion, ac mae'n debygol y bydd y rheini hefyd yn derbyn toriad ariannol.

12. Mae'r Grant Amddifadedd Disgyblion, sydd ar sail ystadegau nifer disgyblion gyda hawl i ginio am ddim, yn codi o £918 yn 2014/15 i £1,050 yn 2015/16 gyda'r amodau caeth ar gyfer defnydd o'r grant yn parhau.

2. Casgliad

2.1 Bydd ysgolion angen cadw golwg barcud ar bob ffynhonnell ariannol sydd ar gael iddynt ac yn barod i adolygu cynlluniau i'r dyfodol yn syth pan mae rhagrybudd o doriad yn cyrraedd, yn arbennig yn yr hinsawdd ariannol bresennol.